

При цьому найменші відмінності в рівні яєчної продуктивності виявлені в класі М°, де несучість була близькою незалежно від ярусу батареї.

Одержані дані вказують на актуальність вивчення питань вирощування птиці в різних поєднаннях класів розподілу за живою масою, ці питання мають також важливе теоретичне значення для розробки прийомів використання нових популяційних підходів для розробки гнучких систем виробництва продукції тваринництва.

УДК 636.5. 082.2

ПОКАЗНИК НАПРУГИ РОСТУ ЯК КРИТЕРІЙ РАННЬОЇ ОЦІНКИ ПРОДУКТИВНОСТІ ПТИЦІ

Н.П.ПРОКОПЕНКО, аспірант, Херсонський ДАУ

Сучасний стан розвитку птахівництва характеризується залученням до селекційної роботи ряду нових прийомів, що дозволяють виявити генетичний потенціал птиці в ранньому віці, що відкриває нові можливості підвищення продуктивних і технологічних якостей та має значну економічну ефективність. Певна частина цих розробок, зокрема, використання показника напруги росту, заснована на визначенні особливостей і відмінностей індивідуального розвитку птиці в початковий період онтогенезу.

Показник напруги росту (НР) враховує як інтенсивність формування, так і енергію росту (тобто рівень середньодобових приростів).

З метою визначення показника напруги росту кожної особини проведено індивідуальну інкубацію яєць у спеціальних селекційних лотках; мічення добового молодняка надало можливість простежити його наступний розвиток. Показник напруги росту визначали за формулою:

$$НР = (\Delta t + 1) \cdot СП, \text{ де}$$

Δt – інтенсивність формування птиці в суміжні вікові періоди (в добовому, 2-х та 4-х тижневому віці);

СП – середньодобовий приріст за період перших чотирьох тижнів життя. Інтенсивність формування визначали за методикою Ю.К.Свечина (1989), як зниження відносної швидкості росту з віком:

$$\Delta t = \frac{W_2 - W_0}{0,5(W_2 + W_0)} - \frac{W_4 - W_2}{0,5(W_4 + W_2)}, \text{ де}$$

W_0, W_2, W_4 – жива маса курчати відповідно в добовому, 2-х та 4-х тижневому віці. Виявлені особини з різним рівнем розвитку про-

тягом першого місяця життя. Характерно, що 72,72 % курочок відрізнялися вищою інтенсивністю формування в другий дослідний період (тобто з 2-х до 4-х тижнів), ніж в перший.

Параметр напруги росту значно різнився між особинами й складав в середньому $2,639 \pm 1,012$. Варіабельність цього показника серед досліджуваного молодняка була на рівні 32,65 %, тому важливим вважали вивчення ряду вихідних факторів, які обумовлювали його мінливість: маса інкубаційний яєць, добового курчати, різниці й співвідношення між цими значеннями. Кореляційні зв'язки між цими показниками й значенням вивчаємого параметра виявилися низького рівня ($r = 0,11 \dots 0,17$), але стосовно відношення маса курчати / маса яйця отримали високий рівень кореляційного відношення ($\eta = 0,81, P < 0,001$), розрахованого методом однофакторного дисперсійного аналізу. Кореляційне відношення вказує на наявність кореляційних зв'язків різної форми. Отже, між параметром напруги росту й співвідношенням маса курчати/маса яйця існує висока криволінійна залежність, що підтверджується розрахунком критерію криволінійності ($F = 43,98, P < 0,001$).

Дисперсійною оцінкою мінливості параметра напруги росту визначено ступінь впливу вивчаємих факторів.

На наступному етапі досліджень вивчали вплив параметра напруги росту на продуктивні якості птиці.

Задля цього в залежності від показнику напруги росту було сформовано чотири групи курчат, яких вирощували окремо, й визначали живу масу протягом 18 місяців спостереження та яєчну продуктивність. Курчата 1 групи мали самі низькі значення НР, курчата I групи – відповідно – найбільші.

На протязі перших чотирьох місяців розвитку птиця 1 групи мала вірогідно нижчу живу масу порівняно з іншими групами, далі ці відмінності дещо згладжувалися й маса курей між всіма групами не мала достовірної різниці. Починаючи з 12-місячного віку й до кінця терміну експлуатації, перевага за живою масою птиці II й IV груп стала достовірною. Найвищий рівень живої маси відзначили серед курей IV групи (1955г), що перевершувало на 19,02%, 3,68 % й 11,92% середню живу масу птиці I, II, III груп відповідно.

Оптимальним варіантом за показником несучості й характером кривих яйценосності виявилися кури II групи – ця птиця характеризується швидким підвищенням рівня несучості до високого піка й повільним спадом, що й спричинило найвищий рівень яєчної продуктивності серед дослідних груп. Не відмічено достовірної різниці за показником несучості курей III й IV групи. Птиця 1 групи відрізнялася ймовірно нижчим рівнем несучості та живої маси порів-

няно з іншою птицею, тобто виникає питання доцільності їх експлуатації й використання в подальшій селекційній роботі.

Використання значень параметра напруги росту, який характеризує розвиток птиці протягом першого місяця вирощування й в значній мірі обумовлює продуктивні якості, надає можливість проводити оцінку і відбір молодняка курей комбінованого напрямку продуктивності в ранньому віці.

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ТЕХНІКИ У ГОДІВЛІ СВИНЕЙ

І.Т.КАЛІНІЧЕНКО – аспірант, Херсонський ДАУ

Дефіцит продовольства, низька врожайність багатьох сільськогосподарських культур та продуктивність тваринництва і великі втрати продукції у процесі її виробництва, зберігання й переробки спонукають до всебічного аналізу та пошуку причин, що гальмують прогрес агропромислового комплексу. Особливо складною ланкою у сільському господарстві є виробництво м'яса.

Свинарство – найбільш скороспіла, мобільна і економічна галузь. Якщо від приплоду корови за рік можна одержати близько 4ц приросту живої маси, то від свиноматки в 4-5 разів більше й меншими витратами кормів. При середньодобових приростах за період вирощування і відгодівлі від 600 до 700г на 1 кг приросту свиней витрачається всього 4... 4,5 корм. од., за зарубіжними даними – не більше 3 кг комбікормів.

Передовий вітчизняний досвід свідчить, що найвигідніше виробляти свинину на спеціалізованих промислових комплексах, а також в спеціалізованих господарствах на власних кормах. Так, в радгоспах-комбінатах "Калитянський" Київської і "Углегорський" Донецької областей щорічно виробляють по 13...13,7 тис.т свинини. На 1ц приросту витрачають 4,8...5 корм.од., середньодобовий приріст становить 580...600г. У таких передових спеціалізованих господарствах, які вирощують свинину на власних кормах, як "Победа" Дніпропетровської, "Росія" Донецької, "Україна", ім. Куйбишева Полтавської, "Маяк" Черкаської областей щорічно виробляють від 20 до 40 тис. ц свинини або по 300...400 ц на 100 га ріллі, при рентабельності її від 35 до 102%.

У той же час неспеціалізовані по свинарству господарства республіки виробляють від 40 до 50% загальних обсягів свинини, тому тут є значні резерви інтенсифікації цієї галузі.